

โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่

ตามพระราชดำริ ดอยฟ้าห่มปก

ตำบลแม่สลาو อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

พระราชดำริ

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2544

“...ก็คิดจะพยายามหาที่ ที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันได้ โดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย พยายามมานานแล้วเพิ่งจะมาได้ ถ้าไม่มีป่า น้ำของเมืองไทยจะแห้งไปเยอะ น้ำใต้ดินและน้ำอะไรจะแห้งไปหมด เพราะฉะนั้นลองดูอย่างชาติอื่นเขา ที่คนกับป่าเขาอยู่ด้วยกัน เราก็อาจจะทำเหมือนชาติอื่นเขา ที่คนกับป่าอยู่ด้วยกัน เราก็อาจจะสนับสนุนเรื่องเห็ด ก็ไม่ทราบว่าจะหน้าฝนในป่ามีเห็ดอะไรขึ้นบ้าง ยังจะต้องศึกษาอีกเยอะ...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 รับสั่งว่า “...อย่างพวกรักษาป่านี้ดี รับสั่งบอกพวกวัชพืช หญ้า อะไร บางอย่าง นี่ยังไม่ได้เข้าห้องทดลองดูว่าหลายอย่างเป็นยารักษาโรค ยาอะไร เราถางป่า เราทำลายทรัพยากรของเราเองโดยไม่ให้ออกาสเลย...” “...พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สาว เป็นพื้นที่เหมาะสมในการดำเนินการโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่...” “...ทดลองให้คนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน โดยให้ราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีหน้าที่รักษาป่าและปลูกป่า เพื่อการใช้สอยของชุมชน...” “...ให้ปลูกป่าพืชมงคล และทำเป็นธนาคารพืชมงคล ปลูกไม้ใช้สอยและป่าสนด้วย...”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชดํารัส เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2545

“...ธนาคารข้าว ให้มีข้าวเต็มตลอดปี...” “...ปลูกต้นยูคาลิปตัส เพื่อทำเป็นฟืน...” “...ให้นำเบบี๋แครอท มาทดลองปลูก เป็นพืชอาหาร...”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชดํารัส เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2546

“...การขยายเรื่องเห็ดในพื้นที่อื่น...” “...ธนาคารข้าวให้มีข้าวตลอดอย่าให้ขาด...” “...ให้หน่วยงาน เกษตรเข้าไปแก้ปัญหาเรื่องข้าว...” “...ให้นำราษฎรไปฝึกอบรมที่กองศิลปาชีพภูผิงค์...”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชดํารัส เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2547

1. ให้นำราษฎร จำนวน 37 คน ไปฝึกศิลปาชีพ ณ ตำบลภูผิงค์ราชนิเวศน์
2. ให้ดำเนินการจัดทำบ้านตัวอย่าง Home stay
3. ผลผลิตการปลูกข้าวในโครงการฯ ยังไม่เพียงพอสำหรับบริโภค โดยเฉพาะปีนี้เก็บเกี่ยวได้น้อย ขอให้คณะทำงานฯ ช่วยแก้ไขด้วยการทำนาสอนราษฎรหาช่วงปลูกที่เหมาะสม
4. ส่วนใหญ่ต้องอาศัยธนาคารข้าว ดังนั้นเราต้องช่วยราษฎร
5. การเลี้ยงปลาเทราท์กับปลาลำธารภูเขา ปลาเลี้ยงให้เป็นอาหารโปรตีน
6. ชลประทานต้องสร้างฝายก่อน แล้วสร้างบ่อน้ำไหลผ่าน เพื่อให้ประมงเอาปลาขึ้นมาเลี้ยง
7. ให้ช่วยแก้ไขเรื่องสัญชาติของราษฎร

ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับคุณสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ให้พิจารณาหาพื้นที่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจัดตั้งโครงการตามแนวทางโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย คุณสหัส บุญญาวิวัฒน์ ได้ให้ป่าไม้เขตเชียงใหม่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งคณะทำงานได้คัดเลือกพื้นที่ดอยฟ้าห่มปก ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ดำเนินงาน

เมื่อวันจันทร์ที่ 11 ธันวาคม 2543 คุณสหัส บุญญาวิวัฒน์ (ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ) เดินทางไปตรวจพื้นที่จัดตั้งโครงการบริเวณดอยฟ้าห่มปก และเห็นชอบที่จะจัดตั้งโครงการฯ ในพื้นที่ดังกล่าว กองทัพอากาศที่ 3 จึงสั่งการให้ กองพลพัฒนาที่ 3 รับผิดชอบในการประสานงานเตรียมรับเสด็จฯ และ

เตรียมการจัดตั้งโครงการฯ ตามหนังสือ แม่ทัพภาคที่ 3 ที่ นร5106/12 ลงวันที่ 5 มกราคม 2544 โดยให้หน่วยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2544 เป็นต้นไป

เมื่อวันเสาร์ที่ 13 มกราคม 2544 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จ ทอดพระเนตรพื้นที่ และมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งโครงการ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ขึ้น โดยมี ผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ 3 และป่าไม้เขตเชียงใหม่ เป็นผู้รับสนองพระราชเสาวนีย์

เมื่อวันจันทร์ที่ 15 มกราคม 2544 แม่ทัพภาคที่ 3 ได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ดอยฟ้าห่มปก ตามคำสั่งกองทัพบกที่ 3 และคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตของ กองทัพบกที่ 3 ที่ 1/2544 โดยมีผู้บัญชาการกองพลพัฒนาที่ 3 เป็นประธานคณะกรรมการ

เมื่อวันศุกร์ที่ 19 มกราคม 2544 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ ในพื้นที่โครงการครั้งที่ 2 และทรงให้ราษฎรที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ

เมื่อวันอังคารที่ 24 เมษายน 2544 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ ในพื้นที่โครงการครั้งที่ 3 และทรงให้ราษฎรที่ร่วมโครงการฯ เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 17 มกราคม 2545 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ ในพื้นที่โครงการครั้งที่ 4 และทรงให้ราษฎรที่ร่วมโครงการฯ เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ

การดำเนินการเกี่ยวกับราษฎร สำนักพระราชวัง เป็นผู้คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการฯ และนำราษฎร ไปฝึกรบที่พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ ก่อนจึงจะส่งให้โครงการฯ

เมื่อวันอังคารที่ 7 มีนาคม 2549 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ ในพื้นที่โครงการฯ ครั้งที่ 8 และทรงมีพระราชเสาวนีย์ต่อ นายชัยวัฒน์ สิทธิบุศย์ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ช่วยแก้ปัญหาเรื่องผลผลิตข้าวของเกษตรกรในพื้นที่โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ดอยฟ้าห่มปก ตำบลแม่สว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ และให้แก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม ในพื้นที่โครงการพระราชดำริแปลงอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะปัญหาเรื่องข้าวไม่พอกิน

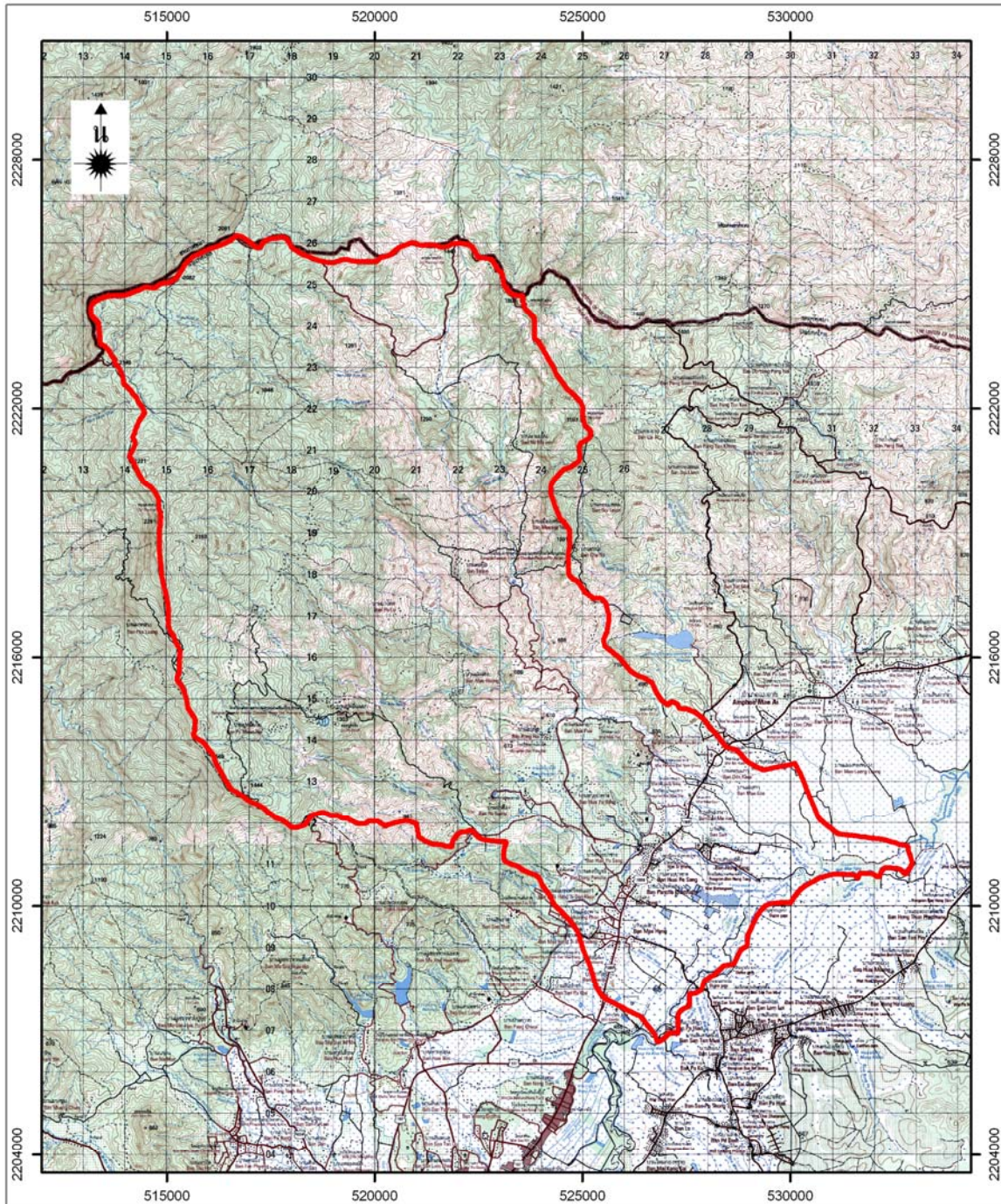
วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ให้มีคุณภาพที่ดีอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การทำเกษตรแบบยั่งยืน
2. เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ให้สำเร็จไปด้วยดี
3. เพื่อปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เหมาะสม
4. เพื่อนำเอารูปแบบต่างๆ ของการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้งวิชาการเกษตรแผนใหม่เข้ามาดำเนินการในที่ดินของเกษตรกร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. เพื่อเป็นการชะลอการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง

ที่ตั้งพื้นที่โครงการ

โครงการฯ ตั้งอยู่ใน ดอยฟ้าห่มปก ตำบลแม่สว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่จำนวน 16,670 ไร่

แผนที่แสดงขอบเขตโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ฯ ดอยฟ้าห่มปก
ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

สัญลักษณ์

ขอบเขตโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ฯ ดอยฟ้าห่มปก

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16

สถานะข้อมูล : ไฟล์ดิจิทัล (shp.)

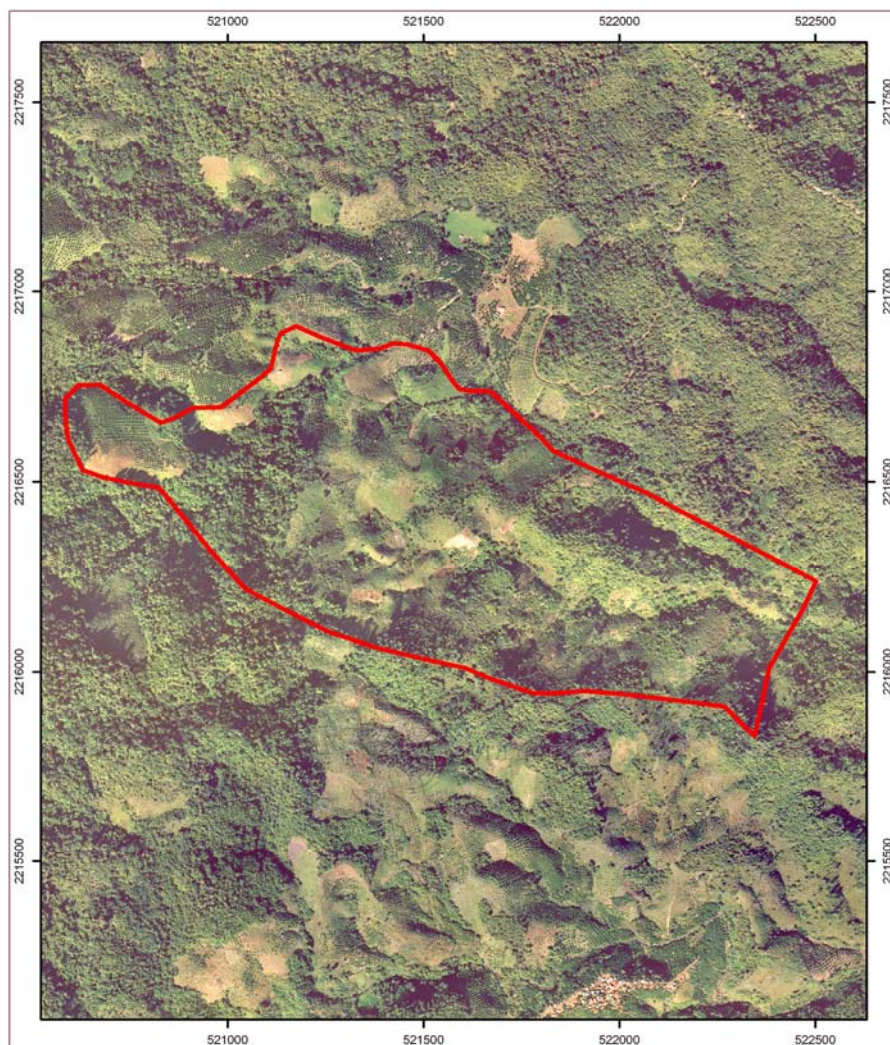
6-006 : บ้านเล็กดอยฟ้าห่มปก

กิจกรรมที่มีการดำเนินงานโดยกรมพัฒนาที่ดิน

หน่วยงานรับผิดชอบ : สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ และสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

- กิจกรรมดำเนินงาน :
- 1) สำรวจออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 3) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด
 - 4) สาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

แผนที่แสดงพื้นที่ดำเนินงาน ปี 2552 : บริเวณบ้านแม่แรง (โป่งโอง) ตำบลแม่สาว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

สัญลักษณ์

ขอบเขตดำเนินงาน ปี 2552 บ้านแม่แรง (โป่งโอง)

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ และสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

สถานะข้อมูล : ไฟล์ดิจิทัล (shp.)

6-006 : บ้านเด็กตอขี้ฟ้าห่มปก